

Dönem : 3
Toplantı : 1

MİLLET MECLİSİ S. Sayısı : 81

Trabzon Milletvekili Selâhattin Güven ve 18 arkadaşı ile, Trabzon Milletvekili Ahmet Şener'in, Türkiye Çocuk Esirgeme Kurumunun bâzı vergilerden ve bütün harc ve resimlerden muaf tutulmasına dair kanun teklifi ve Maliye ve Plân komisyonları raporları (2/239, 2/276)

Trabzon Milletvekili Selâhattin Güven ve 18 arkadaşının, Türkiye Çocuk Esirgeme Kurumunun bâzı vergilerden ve bütün harc ve resimlerden muaf tutulmasına dair kanun teklifi (2/239)

14 . 1 . 1970

Millet Meclisi Yüksek Başkanlığına

Türkiye Çocuk Esirgeme Kurumunun bâzı vergilerden ve bütün harc ve resimlerden muaf tutulmasına dair kanun teklifi ve gerekçesini ilişik olarak takdim ediyoruz.

Gereğine delâlet buyurulmasını saygılarımızla rica ederiz.

Trabzon Milletvekili <i>Selâhattin Güven</i>	Elâzığ Milletvekili <i>Ö. Faruk Sanaç</i>	Kocaeli Milletvekili <i>Vehbi Engiz</i>	Manisa Milletvekili <i>Önel Şakar</i>
Maraş Senatörü <i>Adnan Karaküçük</i>	Maraş Milletvekili <i>Atilla İmamoğlu</i>	Kars Milletvekili <i>Kemal Kaya</i>	Balıkesir Milletvekili <i>Mithat Ş. Çavdaroğlu</i>
Balıkesir Milletvekili <i>İbrahim Aytaç</i>	Bilecik Milletvekili <i>Mehmet Ergül</i>	Sivas Milletvekili <i>Tevfik Koraltan</i>	Kars Milletvekili <i>Musa Doğan</i>
Samsun Milletvekili <i>Doğan Kitaplı</i>	Kars Milletvekili <i>Lâtif Aküzüm</i>	Kars Milletvekili <i>Osman Yeltekin</i>	Trabzon Milletvekili <i>Ali Rıza Uzuner</i>
Kars Milletvekili <i>Kemal Güven</i>	Kars Milletvekili <i>Turgut Artaç</i>	Artvin Milletvekili <i>A. Naci Budark</i>	

GEREKÇE

1921 yılında kurulan Türkiye Çocuk Esirgeme Kurumu kamu yararına çalışan derneklerdendir.

Kurumun amacı :

a) Kurum, çocukların memlekete ve insanlığa yararlı olacak şekilde yetişmelerini sağlamak, haklarını korumak, yoksul ve kimsesiz çocukları himaye etmek, onların bakımlarını, eğitimlerini, yapmak maksadıyla yuvalar ve gündüz bakımevi kurmak,

- b) Yoksul ve emzikli annelere yardım etmek ve sağlığını korumak,
c) Yoksul okul çocuklarına okuma araç ve gereçleriyle giyim eşyası vermek,
ç) Tüzüğünde yazılı diğer hizmet ve görevlerini yapmaktır.

Türkiye Çocuk Esirgeme Kurumu amacını gerçekleştirmek gayesiyle yurt içinde 67 il ve 310 ilçede örgütlenmiştir.

Halen :

Öğretim tesisleri

Bakım ve eğitim tesisleri

1 — Hemşire koleji

1 — Okul Öncesi Çocuk Eğitim Uzman Okulu

21 — Çocuk yuvası

10 — Gündüz bakım evi

14 — Poliklinik

2 — Aş evi

1 — Süt damlası

1 — Doğum evi

Olmak üzere 51 tesisi bulunmaktadır.

Anne ve çocuk bakımı :

Anne Çocuk Tesis

2 753 Yuva ve gündüz bakım evlerinde,
1 200 Aş evlerinde,
150 Süt damlaları, (süt tozu verilir)

4 103 Sürekli bakım.
30 000 Tesisler dışında bakım ve yardım,
50 000 Polikliniklerde muayene ve ilaç,
20 000 Muayene, tedavi ve çeşitli yardım

80 000 Haricen bakım.

104 103 Çocuk ve annenin çeşitli bakım ve eğitimleriyle, türlü ihtiyaçları karşılanmaktadır.

Türkiye Çocuk Esirgeme Kurumunun başlıca gelir kaynakları :

a) Taşınmaz malların kira gelirleri,

b) Türk Hava Kurumu, Kızılay ve Kurumumuz arasında bölüşülen fitre ve zekât geliri, (gelirin % 20 si)

c) Kurumun bâzı iktisadi işletmelerinin gelirleri,

Bu gelirlerin toplamı 5 - 6 milyon TL. civarındadır.

Bir çocuğun maliyeti; eğitimi, sağlık hizmetleri, iaşesi, ibatesi v. s. ve personel giderleriyle birlikte 5 000 TL. sını bulmaktadır. Dolayısıyla 20 milyon civarında, yalnız çocuk masrafı olarak gider açığı 15 milyon ve diğer giderler hamiyetperver vatandaşların aynî ve nakdî yardımlarıyla karşılanmakta ise de memnuniyet verici bir hal olan sosyal dayanışmanın gelişmekte olduğu memleketimizde binlerce yardım dernekleri kurulmuş ve kurulmaktadır.

Bu yüzden Kurum gelirleri azalmakta buna mümasil artan nüfusa paralel korunmaya muhtaç çocuk miktarı artmaktadır.

Ayrıca Devlet bütçesinden Kuruma yapılan sosyal yardım miktarı da 400 000 TL. sından 50 000 TL. ya indirilmiştir.

Bu nedenlerle Kurum görevini ifada güçlüklerle karşılaşmaktadır.

Kurumun ne taşınmaz mallarında ne de işletmelerinde hiçbir özel veya tüzel kişilerin hisseleri yoktur. Sağladığı gelirlerin tümünü yoksul ve kimsesiz çocukların yemelerine ve eğitim, öğretim ve sağlıklarının korunmasına tahsis etmekte onların ihtiyaçlarının karşılanmasına harcanmaktadır.

Bu itibarla Türkiye Çocuk Esirgeme Kurumunun özel bir kanunla Bina ve Arazi Vergisinden, Kurumlar Vergisinden, bütüm harc ve resimlerden muaf tutulmak suretiyle, Anayasamızın 36 ncı maddesi hükmüne göre, ailenin, ananın ve çocuğun korunması hususunda Devletin yapmakla yükümlü bulunduğu göreve yardımcı olan bu kuruluşa endirek yardım etme imkânı sağlanmış olacaktır.

Trabzon Milletvekili Ahmet Şener'in Türkiye Çocuk Esirgeme Kurumunun bazı vergilerden ve bütün harc ve resimlerden muaf tutulmasına dair kanun teklifi (2/276)

15 . 1 . 1970

Millet Meclisi Başkanlığına

Türkiye Çocuk Esirgeme Kurumunun bazı vergilerden ve bütün harc ve resimlerden muaf tutulmasına dair kanun teklifim, gerekçesiyle birlikte ilişik olarak sunulmuştur.

Gereğini rica eder saygular sunarım.

Trabzon Milletvekili
Ahmet Şener

G E R E K Ç E

1921 yılında kurulan Türkiye Çocuk Esirgeme Kurumu kamu yararına çalışan derneklerdendir.

Kurumun amacı :

a) Kurum, çocukların memlekete ve insanlığa yararlı olacak şekilde yetişmelerini sağlamak, haklarını korumak yoksul ve kimsesiz çocukları himaye etmek onların bakımlarını, eğitimlerini, yapmak maksadiyle yuvalar ve gündüz bakımevi kurmak,

b) Yoksul ve emzikli annelere yardım etmek ve sağlığını korumak,

c) Yoksul okul çocuklarına okuma araç ve gereçleriyle giyim eşyası vermek,

ç) Tüzüğünde yazılı diğer hizmet ve görevlerini yapmaktır.

Türkiye Çocuk Esirgeme Kurumu amacını gerçekleştirmek gayesiyle yurt içinde 67 il ve 310 ilçede örgütlenmiştir.

Halen :

Öğretim tesisleri

1. Hemşire Koleji

1. Okul öncesi çocuk eğitim Uzmanı okulu

Bakım ve eğitim tesisleri

21. Çocuk Yuvası

10. Gündüz Bakımevi

14. Poliklinik

2. Aşevi

1. Süt Damlası

1. Doğumevi

Olmak üzere 51 tesisi bulunmaktadır.

Anne ve Çocuk Bakımı :

Anne	Çocuk	Tesis
	2 753	Yuva ve gündüz bakımevlerinde,
	1 200	Aş evlerinde,
	150	Süt damlaları, (Süt tozu verilir)
	4 103	Sürekli bakım.
	30 000	Tesisler dışında bakım ve yardım,
	50 000	Polikliniklerde muayene ve ilaç,
20 000	—	Muayene, tedavi ve çeşitli yardım
	80 000	Haricen bakım.
	104 103	Çocuk ve annenin çeşitli bakım ve eğitimleriyle, türlü ihtiyaçları karşılanmaktadır.

Türkiye Çocuk Esirgeme Kurumunun başlıca gelir kaynakları :

- Taşınmaz malların kira gelirleri,
- Türk Hava Kurumu, Kızılay ve kurumumuz arasında bölüşülen fitre ve zekat geliri, (Gelirin % 20 si)
- Kurumun bazı iktisadi işletmelerinin gelirleri, bu gelirlerin toplamı 5 - 6 milyon Tl. civarındadır.

Bir çocuğun maliyeti; eğitimi; sağlık hizmetleri, iaşesi, ibatesi v.s. ve personel giderleriyle birlikte 5 000 Tl. sını bulmaktadır. Dolayısıyla 20 milyon civarında, yalnız çocuk masrafı olarak gider açığı 15 milyon ve diğer giderler hamiyetperver vatandaşların aynı ve nakdî yardımlarıyla karşılanmakta ise de memnuniyet verici bir hal olan sosyal dayanışmanın gelişmekte olduğu memleketimizde binlerce yardım dernekleri kurulmuş ve kurulmaktadır. Bu yüzden kurum gelirleri azalmakta buna mümasil artan nüfusa paralel korunmaya muhtaç çocuk miktarı artmaktadır.

Ayrıca Devlet bütçesinden kuruma yapılan sosyal yardım miktarı da 400 000 Tl. sından 50 000 Tl. ya indirilmiştir.

Bu nedenlerle kurum görevini ifada güçlüklerle karşılaşmaktadır.

Kurumun ne taşınmaz mallarında ne de işletmelerinde hiçbir özel veya tüzel kişilerin hisseleri yoktur. Sağladığı gelirlerin tümünü yoksul ve kimsesiz çocukların yemelerine ve eğitim, öğretim ve sağlıklarının korunmasına tahsis etmekte onların ihtiyaçlarının karşılanmasına harcanmaktadır.

Bu itibarla Türkiye Çocuk Esirgeme Kurumunun özel bir kanunla bina ve arazi vergisinden, kurumlar vergisinden, bilûmum harç ve resimlerden muaf tutulmak suretiyle, Anayasamızın 36 nci maddesi hükmüne göre, ailenin, annenin ve çocuğun korunması hususunda Devletin yapmakla yükümlü bulunduğu göreve yardımcı olan bu kuruluşa endirek yardım etme imkânı sağlanmış olacaktır.

TRABZON MİLLETVEKİLİ AHMET ŞENER'İN TEKLİFİ

Türkiye Çocuk Esirgeme Kurumunun bâzı vergilerden ve bütün harc ve resimlerden muaf tutulmasına dair kanun teklifi

MADDE 1. — Türkiye Çocuk Esirgeme Kurumu Bina ve Arazi Vergisinden, Kurumlar Vergisinden ve bütün harçlar ve resimlerden muafıdır.

MADDE 2. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

Millet Meclisi Maliye Komisyonu Raporu

Millet Meclisi

Maliye Komisyonu

Esas No. : 2/239

Karar No. : 44

23 . 2 . 1970

Yüksek Başkanlığa

Trabzon Milletvekili Selâhattin Güven ve 18 arkadaşının, Türkiye Çocuk Esirgeme Kurumunun bâzı vergilerden ve bütün harc ve resimlerden muaf tutulmasına dair kanun teklifi, ilgili Bakanlık temsilcilerinin iştirakiyle komisyonumuzda tetkik ve müzakere edildi.

Gereğede arz ve izah olunan hususlar, komisyonumuzca da uygun mütalâa edilerek, teklif aynen kabul edilmiştir.

Havalesi gereğince Plân Komisyonuna tevdi edilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Maliye Komisyonu Başkanı

Sözcü

İstanbul

Muğla

Afyon

Artvin

N. Eroğan

A. Buldanlı

K. Uysal

A. N. Budak

Bolu

Çanakkale

Çankırı

Çorum

Ş. Kiyıkoğlu

Z. Gülsen

H. Dağlı

C. Angın

Diyarbakır

Erzurum

İstanbul

İzmir

S. Savcı

S. Erverdi

H. Dolun

M. Daldal

Kütahya

Sakarya

M. Ersoy

T. Boztepe

Sinop

İmzada bulunmadı

H. Biçer

Maliye Komisyonu

Millet Meclisi

Maliye Komisyonu

Esas No. : 2/276

Karar No. : 45

23 . 2 . 1970

Yüksek Başkanlığa

Trabzon Milletvekili Sayın Ahmet Şener'in, Türkiye Çocuk Esirgeme Kurumunun, bâzı vergilerden ve bütün harc ve resimlerden muaf tutulmasına dair kanun teklifi, Komisyonumuzun, 4 . 2 . 1970 tarihli toplantısında görüşülerek karara bağlanmış bulunan (2/239) Dosya numara-

lı kanun teklifi ile aynı mahiyette olduğundan, mezkûr teklifin, havale edilmiş bulunduğu Plân Komisyonunda, yukarıda zikredilen kanun teklifiyle birleştirilerek görüşülmesine delâlet buyurulmasını saygıyla arz ederim.

Maliye Komisyonu Başkanı
İstanbul
Nuri Eroğan

Bütçe Plân Komisyonu raporu

Millet Meclisi

Bütçe Plân Komisyonu

Esas No. : 2/239 - 2/276

KararNo. : 26

19 . 3 . 1970

Millet Meclisi Başkanlığına

Tetkiki hususu komisyonumuza havale buyurulan «Trabzon Milletvekili Selâhattin Güven ve 18 arkadaşının, Türkiye Çocuk Esirgeme Kurumunun bâzı vergilerden ve bütün harc ve resimlerden muaf tutulmasına dair kanun teklifi» ile Trabzon Milletvekili Ahmet Sener'in aynı mahiyetteki teklifini ve ön havalesi uyarınca Maliye Komisyonu tarafından söz konusu teklifler üzerine düzenlenen rapor Kurum ve Maliye Bakanlığı yetkili temsilcilerinin katıldıkları birleşimde görüşüldü; komisyonumuz, Trabzon Milletvekili Selâhattin Güven ve 18 arkadaşının teklifini görüşmelere esas almıştır.

Çocukların memlekete ve insanlığa yararlı olacak nitelikte yetişmelerini sağlamak, yoksul ve kimsesiz çocukları himaye ve eğitmek, yoksul annelere ve okul çağındaki yoksul çocuklara gerekli yardımları yapmakla yükümlü olup 1921 yılında kurulup bu güne dek azımsanmıyacak ölçüde yararlı hizmetler gören Türkiye Çocuk Esirgeme Kurumu halen 67 il ve 310 ilçede örgütlenmiştir. İkisi öğretim, 49 u bakım ve eğitim tesisi olmak üzere ceman (51) tesisi mevcud olup bu tesislerde 4103 çocuk sürekli bakıma, 30 000 çocuk tesis dışı bakıma, 50 000 çocuk polikliniklerde muayeneye tabi tutulmakta, ayrıca 20 000 anne de yine muayene edilmekte ve çeşitli yardımlar almaktadır.

Özet olarak arz edilen bu hizmet giderleri, Kurumun, taşınmaz mallarının kira geliri, fitre ve zekât geliri ile bâzı iktisadi işletmelerinin gelirlerinden karşılanmaktadır.

Bir çocuğun kuruma tahmil ettiği külfet 5 000 lira olup, mevzuda 20 milyon lira sadece çocuk bakım masrafı olarak görünmektedir.

Kurum, nüfus artışı nedeniyle çocuk adedindeki artış, sosyal derneklerin çoğalışı ve Devlet Bütçesinden yapılan yardımın tenkisi nedeniyle kurum görevini ifada güçlüklerle karşılaşmaktadır.

Anayasamızın 36 ncı maddesi hükmüne göre, ailenin, ananın ve çocuğun korunması hususunda Devletin yapmakla yükümlü bulunduğu göreve yardımcı olan bu kuruluşun yaşamasını temin maksadiyle hazırlanan ve kurumu, bina, arazi ve kurumlar vergisinden, bilûmum harc ve resimlerden muaf tutacak olan teklif, tümü üzerinde vaki görüşmeleri mütaakip maddelerin görüşülmesine geçilerek aynen kabul edilmiştir.

Öncelik ve ivedilikle görüşülmek ve Genel Kurulun tasviplerine arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Başkan	Başkanvekili	Kâtip	
Sakarya	Rize	Erzurum	Ankara
N. Bayar	E. Y. Akçal	R. Danışman	A. Yalçın
Bolu	Bolu	Burdur	Edirne
H. İ. Cop	K. Demir	N. Yavuzkan	M. Harmanlıoğlu İmzada bulunamadı
Ebdâzîğ	Eskişehir	Hatay	İçel
Ö. F. Sanaç	M. İ. Anrı	H. Özkan	H. C. Okyayuz
İstanbul	İzmir	İzmir	Kars
L. Yurdoğlu	C. Karagözoğlu	Söz hakkım mahfuzdur	K. Okyay
İmzada bulunamadı	İmzada bulunamadı	T. Orhon	
Manisa	Maras	Ordu	Tokat
H. Okçu	A. İmamoğlu	K. Şensoy	İ. H. Ballet İmzada bulunamadı
Uşak	Zonguldak	Zonguldak	
O. Dengiz	S. T. Müftüoğlu	K. Nedimoğlu	

TRABZON MİLLETVEKİLİ SELÂHATTIN GÜVEN VE 18 ARKADAŞININ TEKLİFİ

Türkiye Çocuk Esirgeme Kurumunun bâzı vergilerden ve bütün harc ve resimlerden muaf tutulmasına dair kanun teklifi

MADDE 1. — Türkiye Çocuk Esirgeme Kurumu Bina ve Arazi vergisinden, Kurumlar Vergisinden ve bütün harclar ve resimlerden muaf tır.

MADDE 2. — Bu kanun yayın tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

BÜTÇE PLÂN KOMİSYONUNUN DEĞİŞTİRİŞİ

Türkiye Çocuk Esirgeme Kurumunun bâzı vergilerden ve bütün harc ve resimlerden muaf tutulmasına dair kanun teklifi

MADDE 1. — Kanun teklifinin 1 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Kanun teklifinin 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Kanun teklifinin 3 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

